

РЕШЕНИЕ

№ 98

гр. София, 07.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 08.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **7360** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 - 207 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ във вр. с чл. 28, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/.

Образувано е по искова молба, подадена от [фирма], със седалище и адрес на управление [населено място], общ. У., обл. Л., представлявано от управителя Х. С. В., чрез пълномощник адв. Т., срещу Агенция по вписванията, с която се претендира присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1007,50 лв., представляващи направени разноски по т. д. № 144/2019г. по описа на Окръжен съд Ловеч във връзка с обжалване на отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г. за вписване на промени по партидата на дружеството, постановен от длъжностно лице на Агенция по вписванията, отменен с Решение № 114 от 13.12.2019г. по т. д. № 144/2019г. на ОС Ловеч. Претендира и направените по делото съдебни разноски.

В съдебно заседание ищецът не се представлява.

Ответникът – Агенция по вписванията, чрез юрк. Т., в депозиран отговор на исковата молба по реда на чл. 131, ал. 1 от ГПК и в представени писмени бележки взема становище за неоснователност на исковата молба. В условията на евентуалност оспорва като прекомерен размера на претендираното обезщетение за имуществени вреди.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за недопустимост,

алтернативно – за неоснователност на исковата претенция.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното:

С отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г., постановен от длъжностно лице на Агенция по вписванията, е отказано вписване на промени по партидата на [фирма] по заявление № 20190916122329-2/16.09.2019г.

Отказът е обжалван от дружеството пред ОС Ловеч, по повод на което е образувано т.д. № 144/2019г. по описа на съда. С решение № 114 от 13.12.2019г. по т.д. № 144/2019г. по описа на ОС Ловеч е отменен отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г., постановен от Агенция по вписванията.

По делото /т. д. № 144/2019г. по описа на ОС Ловеч/ е приложено пълномощно, с което Х. С. В., управител на [фирма], е упълномощила адв. Т. Т. да изготви и депозира жалба срещу отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г. на Търговски регистър. Приложен е и договор за правна защита и съдействие от 20.11.2019г., сключен между [фирма], чрез управителя Х. В., и адв. Т. Т., с предмет: изготвяне и депозирание на жалба срещу отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г. на Търговски регистър. Договорено е адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв., като е отбелязано, че са платени в брой при подписване на договора.

В мотивите на решение № 144 от 13.12.2019г., постановено по т.д. № 144/2019г. по описа на ОС Ловеч, съдът е приел, че разноски в производството не се дължат на основание чл. 541 от ГПК, предвид едностранния му характер.

При така установените факти, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на предявения иск:

Предявеният иск е процесуално допустим, тъй като е подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменен по съдебен ред отказ на длъжностно лице по регистрацията, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища. В подкрепа на този извод е и изменението на чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, който препраща към ЗОДОВ за реда за репарирание на вредите, причинени от Агенция по вписванията на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията.

По основателността на предявения иск:

Искът е частично основателен.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Разпоредбата урежда фактическия състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включващ следните елементи: незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; вреда; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

Ищецът обосновава своята претенция за обезщетение с твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно постановен отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г.

на Агенция по вписванията, отменен по съдебен ред с влязъл в законна сила съдебен акт.

Дейността по вписване в търговския регистър е регламентирана в чл. 22 и сл. от ЗТРРЮЛНЦ, като отказът за вписване подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца. В нормата на чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ изрично е предвидено, че Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. В процесния случай ищецът претендира вреди от отменен отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г. за вписване на промени по партидата на дружеството, постановен от длъжностно лице по регистрацията. Следователно, от една страна е налице акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за вписване на подлежащи на вписване обстоятелства и за обявяване на подлежащи на обявяване актове, а от друга страна – актът, издаден в това производство законодателят е приравнил на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл. 1 от ЗОДОВ. С оглед на това отказът за вписване в търговския регистър не е проява на административна дейност и не се постановява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но е приравнен на административен акт по силата на чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ. Следователно, налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

В случая е налице имуществена вреда - неблагоприятно изменение в имуществената сфера на ищеца в заявления с ИМ размер на 1007,50 лева, представляващи внесена държавна такса и заплатено адвокатско възнаграждение по т.д. № 144/2019г. на ОС Ловеч. Ищецът не би разходвал тези средства, ако не беше постановен отказът на длъжностно лице по регистрацията, за обжалването на който е ангажирал квалифициран защитник. Адвокатската защита се явява нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора.

Доколкото вредите се изразяват в платена сума за обжалване на отказа за регистрация, който е отменен от съда като незаконосъобразен, следва въпросът дали направените разноси имат характер на пряка и непосредствена последица от този отказ, т.е. дали е налице причинно-следствена връзка между постановения отказ за вписване на обстоятелства по партидата на дружеството и настъпването на вредите. Причинна връзка би била налице, когато без постановяване на незаконосъобразния акт претендираните вреди не биха настъпили. В конкретната хипотеза се установява, че заплатените разноси следват по време постановения незаконосъобразен акт на длъжностното лице по регистрацията.

Ангажирането на адвокат за правна защита е израз на нормалната грижа на засегнатото лице за собствените му права и законни интереси, които то намира за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл. 36 от Закона за адвокатурата. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадения отказ на ответника и същевременно дължи възнаграждение за нея, което своевременно е заплатил, то той е разходвал средствата именно, за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразния отказ на ответника. Въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗТРРЮЛНЦ,

платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно гарантирано - чл. 56 от Конституцията на Република България, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

От приетите по делото писмени доказателства – договор за правна защита и съдействие от 20.11.2019 г., в който изрично е вписано, че договореното възнаграждение в размер на 1000 лева е платено в брой от ищеца, безспорно се установява, че имуществото му се е намалило с посочената сума. Безспорно се установява също така, че ищецът е внесъл по сметка Окръжен съд Ловеч държавна такса в размер на 7,50 лева.

Адвокатското възнаграждение и държавната такса са вреда за ищеца, доколкото плащането им намалява фактически неговото имущество. Правната помощ, предоставяна от адвокат в производството по чл. 25 от ЗТРЮЛНЦ, не е задължителна, но това е призната и гарантирана от закона възможност, за която услуга страната в охранителното производство дължи плащане в минимален размер от 200 лева при закрито съдебно заседание и 300 лева при проведено открито съдебно заседание по жалба, съгласно чл. 11 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в редакцията, приложима към датата на осъществената правна помощ/. Освен това обжалването на отказа, постановен от длъжностното лице при ответника, пред Окръжен съд Ловеч, е свързано със задължителното заплащане на държавна такса.

Въз основа на горното, настоящият съдебен състав намира, че са изпълнени кумулативните предпоставки на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на ответника.

Съдът намира обаче за основателно възражението на ответника, че размерът на претендираното от ищеца обезщетение за имуществени вреди от 1000 лв. е прекомерен. Съгласно чл. 11 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в редакцията, приложима към датата на договаряне на адвокатското възнаграждение и осъществяване на правната помощ/ за обжалване на откази за вписване в Агенцията по вписванията или друг регистър минималното адвокатско възнаграждение е 200 лева, а когато жалбата се разглежда в открито заседание – 300 лева. В случая жалбата е разгледана в закрито заседание при минимална фактическа и правна сложност на спора. От доказателствата по делото се установява, че адв. Т. единствено е изготвил жалбата до съда, като не е осъществявано процесуално представителство в открито съдебно заседание. По тези съображения съдът счита, че разумният, обоснован и справедлив размер на обезщетението съобразно критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, който размер е съответен на обема на извършената правна защита и съдействие и следва да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от ответника непозволено увреждане, без да накърнява или облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството, следва да е 300 лева. Поради това претендираният размер на обезщетението от 1000 лева за заплатено адвокатско възнаграждение следва да бъде редуциран по-близо до минималния размер на адвокатските възнаграждения в тези случаи от 200 лева /към датата на договаряне на адвокатското възнаграждение и осъществяване на правната помощ/.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ основателна се явява претенцията на ищеца да му бъдат присъдени направените по делото разноски. Ответникът е направил възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лева, което съдът намира за основателно, доколкото делото не се отличава с фактическа и правна сложност, а обемът на осъщественото процесуално представителство се изразява единствено в изготвяне на исковата молба. С оглед на горното съдът намира, че адвокатското възнаграждение следва да бъде присъдено в размер на 300 лв., съразмерно с уважената част на иска. Ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата в размер на 350 лева, представляваща държавна такса в размер на 50 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, Административен съд София-град, 27 състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Агенция по вписванията, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], общ. У., обл. Л., представлявано от Х. С. В., сумата от 307,50 (триста и седем лева и петдесет стотинки), представляваща обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за претърпени имуществени вреди – направени разноски по т.д. № 144/2019г. по описа на Окръжен съд Ловеч, причинени от отменен по съдебен ред отказ № 20190916122329-2/20.09.2019г., постановен от длъжностно лице на Агенция по вписванията.

ОТХВЪРЛЯ иска на [фирма] срещу Агенция по вписванията за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди над уважения размер от 307,50 (триста и седем лева и петдесет стотинки) до пълния предявен размер от 1007,50 (хиляда и седем лева и петдесет стотинки).

ОСЪЖДА Агенция по вписванията да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК] направените по делото разноски в размер на 350 (триста и петдесет) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: